

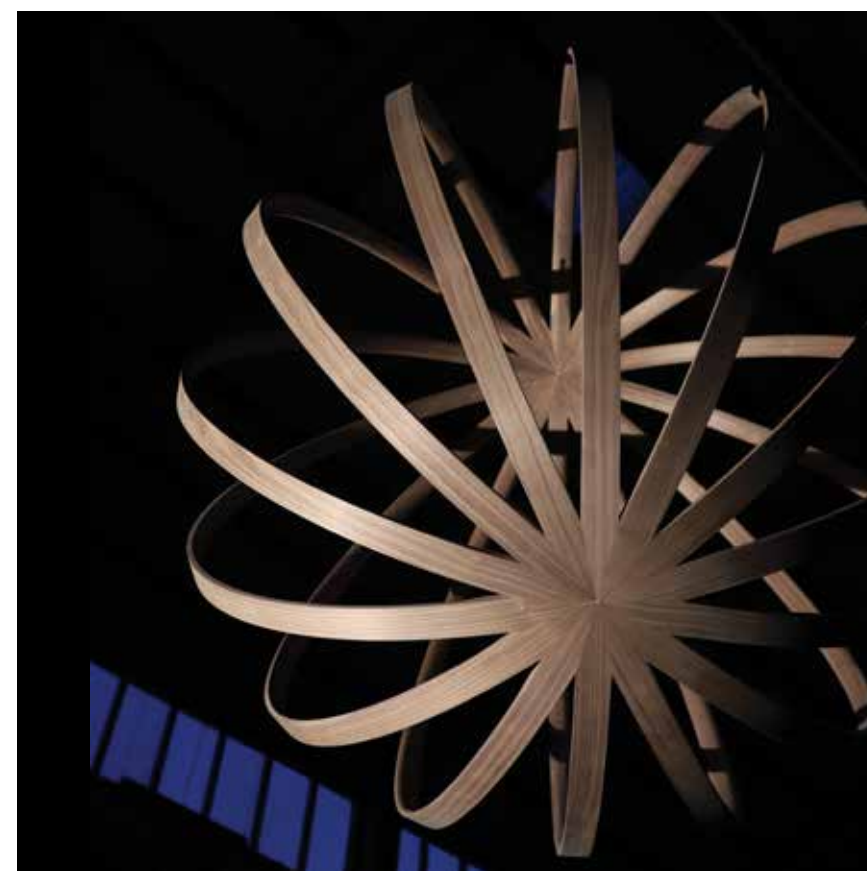

TRÆETS INDERSTE VÆSEN

De langtidskoger træ, ser isblokke smelte og nærder med høvl, ild, slibepapir og knofedt i bestræbelserne på at finde ind til træets inderste væsen. Med ildhu og kompromisløshed følger snedkerparret **Mette Bentzen og Lasse Kristensen** fra Egeværk nye erkendelser og indsigter til deres omfattende vidensbank om træ. Resultatet er kunstværker med internationalt format og snedkermøbler af fineste karat.

Af SUSANNE HOLTE

ESSENTIA CABINET er et unikaskab i wengé og kobber – to essentielle materialer i naturen. Skabet er en reminder om, at naturen er så meget ældre end mennesket. **EGEVÆRK** har designet og formgivet mere end 200 unikke møbler i dialog med kunder og oftest til konkrete rum. **Stems Table** fra 2018 er et godt eksempel. **ORBIT** er en tredimensionel træskulptur, som består af 14 buede lameller i valnød. Den er stor nok til, at en voksen mand kan stå oprejst inden i den, og Orbit er således en hyldest til Leonardo da Vincis Vitruvianske Mand. Skulpturen var udstillet under FN's klimatopmøde COP24 i Polen i 2018. **STALAKTITTER** vokser langsomt fra hulelofter, imens stalagmitter vokser op fra grunden. De er skabt af kalkaflejringer og har ligesom træerne vækstringe, der fortæller en historie om klimaet. Disse formationer har inspireret Egeværk til en række skulpturer i ask og røget eg. **DETALJE** fra en stalagmitskulptur.

“Vi har det bedst med at arbejde med unikaer - det skaber en helt særlig dynamik i arbejdsprocessen og giver mulighed for at arbejde med nye teknikker.”

Der brænder en ild – ikke bare i værkstedet, hvor der eksperimenteres med både ild, vand og is – men i høj grad også i de to snedkeres indre, hvor passionen for træets potentiale tænder den indre varme. Mette Bentzen og Lasse Kristensen, der er ved at pakke værkstedet i Hundested ned til fordel for større lokaliteter i Helsingør, er med egne ord fyldt med kærlighed til træet – en kærlighed, der omsættes til fabulerende kunstværker og ekspressive møbler, som finder vej til samlere ude i den store verden.

Kigger man på værkerne, som tager form hos Egeværk, så betages man af den umiddelbare skønhed og det organiske og sanselige formsprog. Dernæst forundres man over, at det er praktisk og håndværksmæssigt muligt at finde ind til de ekspressive skulpturer, der ligger latent i den enkelte kævle.

Mette Bentzen, der deler både værksted, passion og privatliv med makkeren Lasse Kristensen, indrømmer da også, at de begge er “ekstremnørder”, og at de er parate til at gå gennem ild og vand for at blive klogere på træets indre kraft.

– Træ er et levende materiale, som det tager et helt liv eller flere at blive klog på. Og lige meget hvor meget vi anstrenger os, og hvor mange timer vi lægger i arbejdet, så bliver vi aldrig helt udlærte. Derfor er det helt nødvendigt, inspirerende og udviklende at arbejde sammen med folk, der har akkumuleret viden om træets potentiale, fortæller Mette, der er uddannet maskinsnedker hos PP Møbler, hvor hun har arbejdet sammen med nogle af branchens dygtigste møbelsnedkere. Det var også her, hun mødte Lasse, der er møbelsnedker med en både kunstnerisk og videnskabelig tilgang til sit fag. Sammen har de to skabt Egeværk, som blev etableret i 2011 – først som et snedkerværksted, der fremstillede møbler på bestilling, og siden som et eksperimenterende værksted med udstilling af egne værker af mere kunstnerisk karakter. De startede med 45 m² på Hundested Havn, siden fulgte udvidelse på udvidelse, og nu har de igen sprængt rammerne og flytter til et 850 m² stort værksted og galleri i Helsingør.

Men inden det selvstændige virke og den ekspansive vækst nåede de at arbejde sig helt ind under huden på Hans J. Wegner hos PP Møbler, hvor de også begge erhvervede sig svendebrev med sølvmedalje. Lasse fortsatte sin medaljefærd ved efterfølgende at vinde både det danske og det nordiske mesterskab for møbelsnedkere, ligesom han repræsenterede Danmark ved verdensmesterskaberne i Japan. Legater gjorde det senere muligt for Lasse at studere på Hinoki Kogei i Japan. Indsigterne fra Solens Rige kan i dag aflæses i både formsprog og teknik.

– Min vej til Egeværk har været lidt mere snørklet end Lasses. Jeg studerede egentlig kunst i København, inden jeg stak til søs på en tre år lang jordomrejse. Det var på den rejse, jeg fik indsigt i snedkerfagets mangfoldighed, og tilbage i Danmark kom jeg så i voksenalderen hos PP Møbler, fortæller Mette, der er taknemmelig for at have taget ved lære af de bedste.

– Netop fordi træet er et levende materiale, der aldrig holder op med at fortælle os historier, er der brug for at udveksle erfaringer, og Lasse og jeg trækker på alle de dygtige mennesker rundt om i verden, som vi kan komme i nærheden af. Vi indgår i mange netværk og øser selv gerne ud af vores viden, forklarer Mette.

Sammen med resten af team Egeværk demonstrerer de deres teknikker for andre trænørder, og med det nye galleri bliver der mulighed for flere udadvendte aktiviteter og endnu flere besøgende, som kan følge med i, hvordan værkerne bliver til. Der er årligt mere end 80.000 interesserede, som lægger vejen forbi værkstedet – og de får nu mere albuerum, og Mette og Lasse får lidt mere arbejdsro.

– Vores eget eventyr startede med snedkermøbler, men et samarbejde med Galleri Maria Wettergren i Paris, hvor vi viste møbelarkitekt Hannes Stephensen's stol A Touch of Mack, sendte os i en helt ny retning. Den helt store gamechanger blev en udstilling i England, hvor vi fik kontakt til galleristen Sarah Myerscough, der ikke tøvede med at kalde vores værker for kunst. På det tidspunkt havde vi allerede flyttet fokus over på mere skulpturelle ting, hvor funktionen til dels var taget ud af ligningen – det vil sige det, man i dag kalder collectible design, forklarer Mette.

– Når man tager funktionen ud af et værk, så får man en ny håndværksmæssig og kunstnerisk frihed. Kreativiteten bliver sat fri, og for vores vedkommende har det betydet, at vi kan folde os ud i krydsfeltet mellem kunst, natur, design og videnskab, men hele tiden med håndværket og materialet i centrum, understreger Mette, der ikke helt har skrottet det funktionelle.

– Funktion kan være med til at give et værk styrke, fordi man tvinges til at skære ind til benet. Det har fx været tilfældet med vores projekt Shapes of Ice, hvor vi afsøger grænsen mellem skulptur og møbel, siger Mette.

Mette og Lasse har nærstuderet, hvordan en isblok ændrer form, når den smelter, og de har besøgt gletsjerspalter, betragtet stalaktitter i drypstenshuler og fulgt smeltevandets spor i terrænet – alt sammen for at omsætte indtrykkene med hjælp fra stemmejern og slibepapir for at føje nye æstetiske lag til træet. Resultatet er organiske skulpturer af en anden verden, skulpturer, som kurateres af deres engelske gallerist Sarah, der åbner dørene til udstillinger verden over – ikke mindst i USA, hvor der er stor efterspørgsel efter Mette og Lasses kunstværker. Alene i år er der planlagt udstillinger i San Francisco, Florida, Seattle, London, Tokyo og København. Egeværk er desuden kurateret til at deltage ved OL i Tokyo, hvor Mette og Lasse skal vise deres Ice-serie fra projektet Nedsmeltning. De får samtidig mulighed for at skabe et her og nu-værk i Den Danske Pavillon i et forsøg på at besvare spørgsmålet “Hvor bevæger dansk møbelkunst sig hen i fremtiden?”. Stående på skuldrene af det bedste fra dansk møbeltradition vil de to rebelske møbelsnedkere rykke det hele op med rodet for at give træet en form og et udtryk, som verden ikke har set før.

Der er bud efter parret bag Egeværk, der, ud over en krævende flytning og bestillingsopgaver på unikamøbler, også skal finde tid til at eksperimenterer. Lige for tiden er de store gryder hentet frem. Lasse koger træ for at finde ud af, om man kan frembringe transparent træ. Mette og Lasse er således på en uendelig ekspedition ind i træets univers, og de tager gerne videnskaben til hjælp for at afkode naturen – og Lasse er ifølge Mette et geni på det felt. Noget tyder på, at de begge har kontakt til det geniale, for Mette og Lasse træder konstant nye, innovative stier, og omverdenen har for længst fået øje på deres kvaliteter. Et af de seneste synlige beviser på deres kunnen var tildelingen af Snedkerprisen 2019 – en anerkendelse for deres sublime håndværk. Prisen er ikke blot en velfortjent anerkendelse; den er også en rød tråd tilbage til det traditionelle håndværk, som de behersker til perfektion, men som de har vovet at udfordre. I en tid, hvor disruption er mantraet, skriver Mette og Lasse sig ind i historien som en slags oprørere.

– Vi har den største respekt for de historiske håndværkstraditioner, som vi begge trækker på. Derfor går vi aldrig på kompromis med kvalitet og finish, men vi vil til gengæld gerne sprænge rammerne og gå til grænserne for det mulige – og det kan man kun, hvis man kender reglerne og mestrer sit håndværk, siger Mette. ■

